

## DUM č. 8 v sadě

### 20. Ze-2 Evropa

Autor: Drahomír Hlaváč

Datum: 30.6.2014

Ročník: 2AV, 3AV

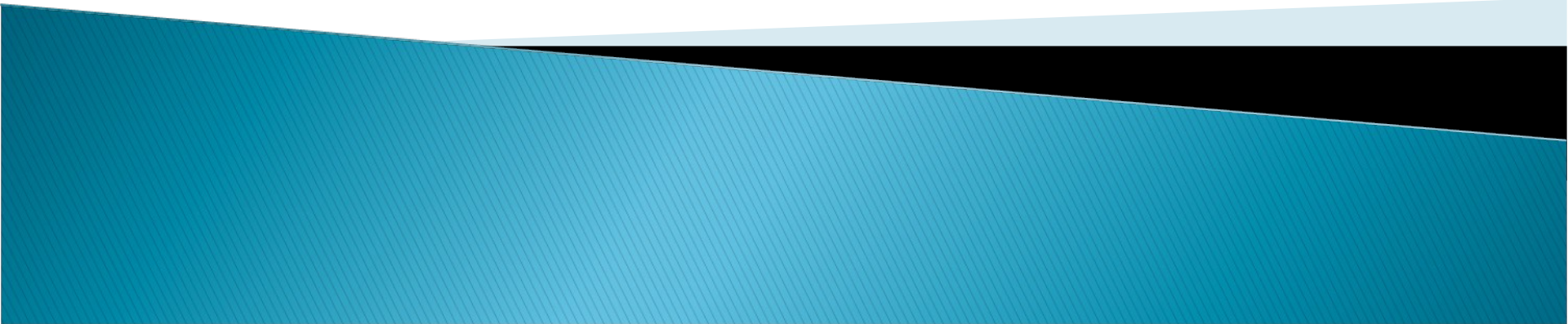
Anotace DUMu: Evropa. Severní Evropa.

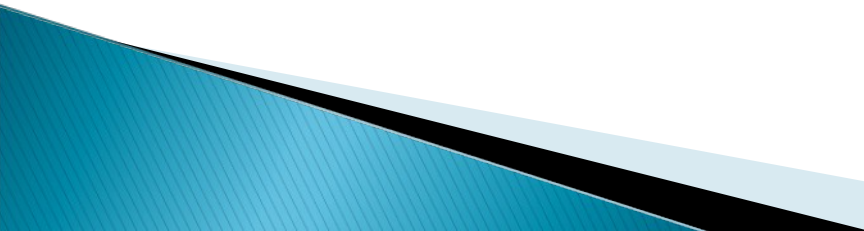
Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.



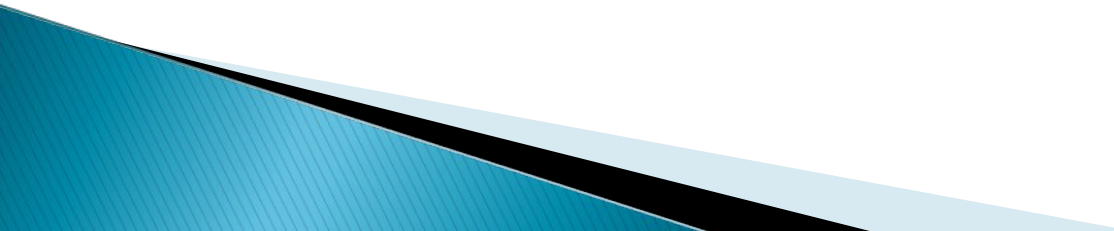
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

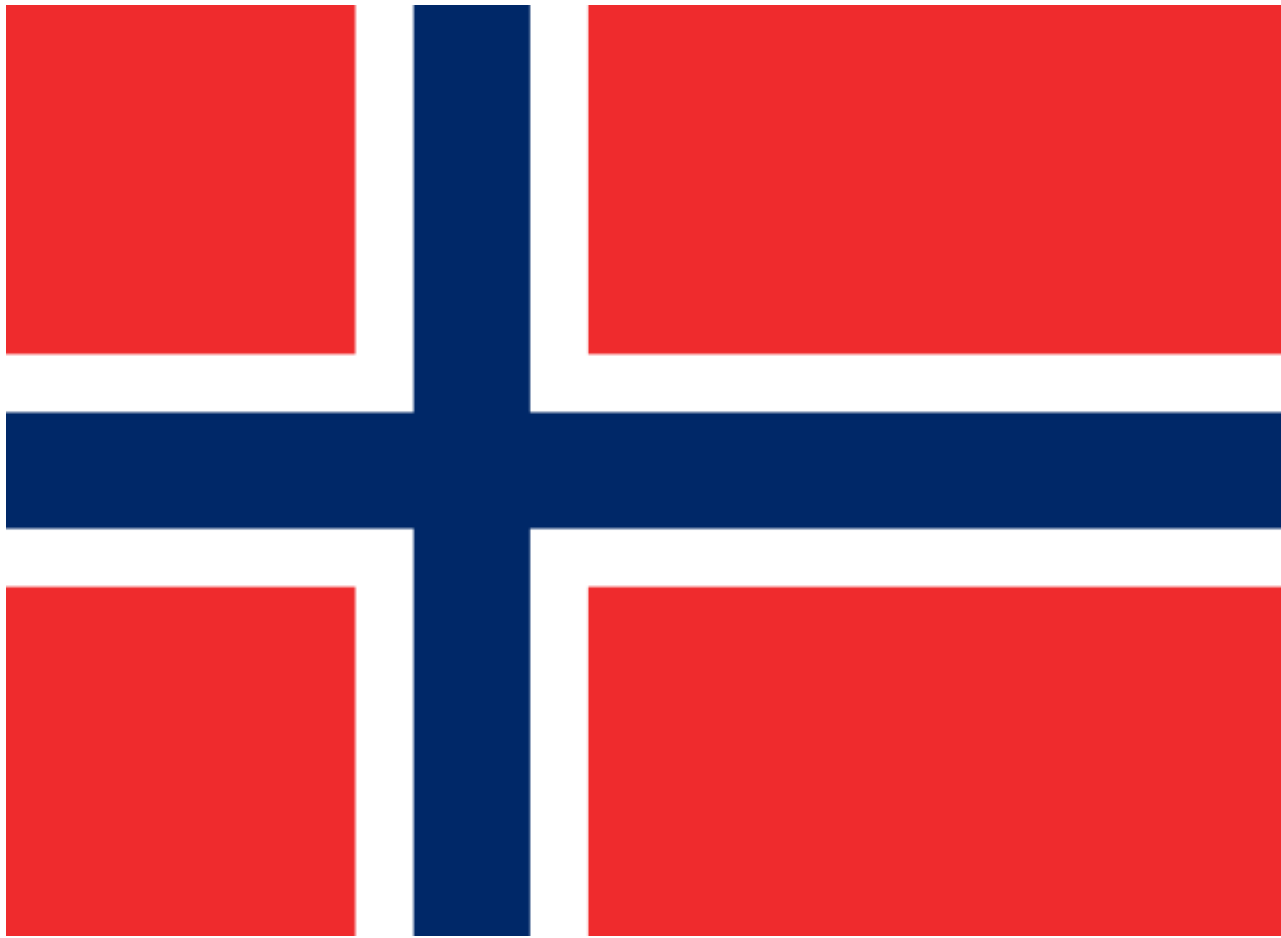
# SEVERNÍ EVROPA



- ▶ sopečný ostrov Island, hornatý Skandinávský poloostrov, Finská jezerní plošina a Jutský poloostrov
  - ▶ ve čtvrtohorách severní Evropa pokryta ledovcem
  - ▶ ledovcová údolí, morény, fjordy
  - ▶ krátké vodné řeky, ledovcová jezera (Finsko)
  - ▶ těžba ropy – Norsko
  - ▶ železná ruda Švédsko (Kiruna)
- 

# Norsko

- ▶ Urči zeměpisné souřadnice hlavního města
  - ▶ Jaká měna se v zemi používá?
  - ▶ Vyhledej nejvyšší vrchol území
  - ▶ Se kterými zeměmi má stát hranici
- 

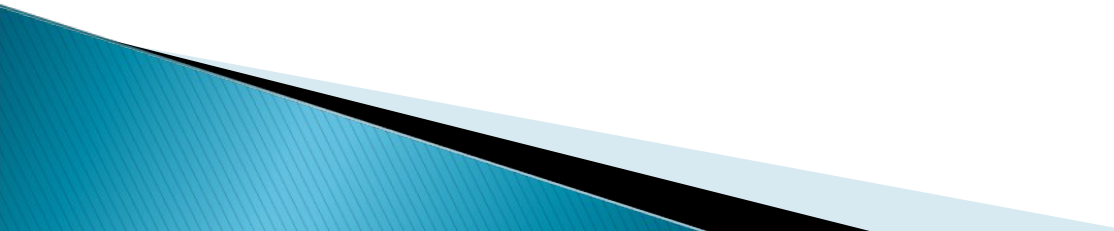


[http://cs.wikipedia.org/wiki/Norsko#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Norway.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Norsko#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Norway.svg)

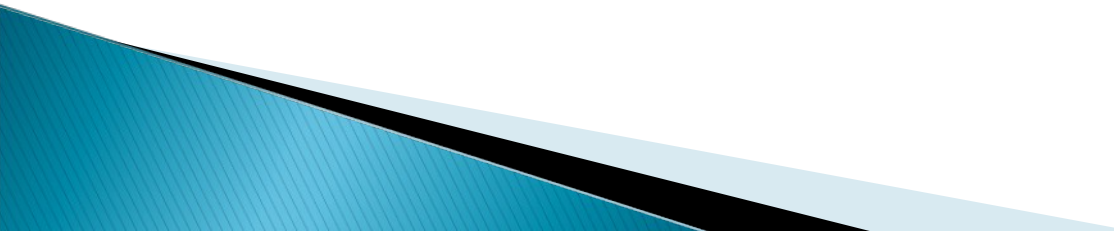
# Přírodní poměry

- ▶ Nejčlenitější pobřeží ze všech států Evropy
- ▶ Velké množství ostrovů a souostroví (Lofoty)
- ▶ **Fjordy** – úzké, hluboké zálivy ledovcového původu
- ▶ Skandinávské pohoří – největší evropský ledovec Jostedalsbre
- ▶ Krátké, vodné řeky – energetické využití
- ▶ Jezera ledovcového původu

# Obyvatelstvo

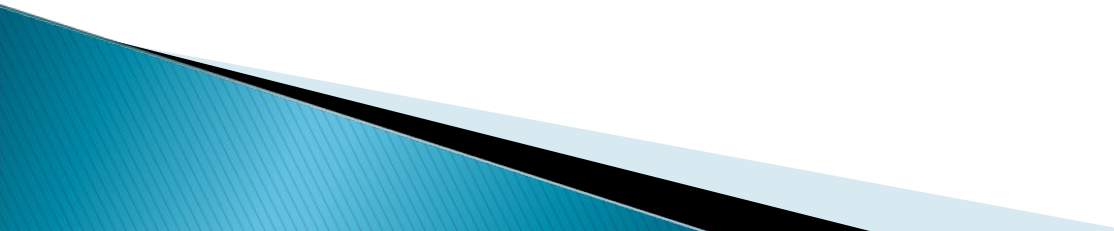
- ▶ Většinu tvoří Norové (asi 97 %)
  - ▶ Na severu menšiny Finů a Laponců
  - ▶ Úřední jazyk norština
  - ▶ Nejvíce zalidněn jih země
- 

# Hospodářství

- ▶ Velké zásoby ropy a zemního plynu v Severním moři
  - ▶ Členská země Evropského sdružení volného obchodu
  - ▶ Téměř 100% el. energie z hydroelektráren
  - ▶ Důležitým odvětvím je rybolov
  - ▶ Norsko má velké obchodní loďstvo
  - ▶ Nezamrzající přístavy – Oslo, Bergen, Narvik
- 



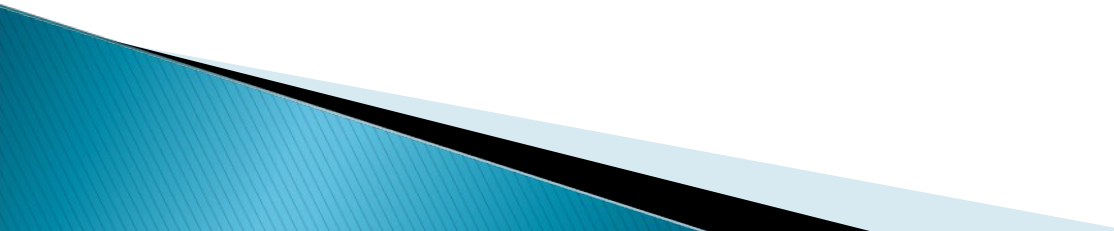
# Švédsko

- ▶ Urči zeměpisné souřadnice hlavního města
  - ▶ Jaká měna se v zemi používá?
  - ▶ Vyhledej nejvyšší vrchol území
  - ▶ Se kterými zeměmi má stát hranici
- 

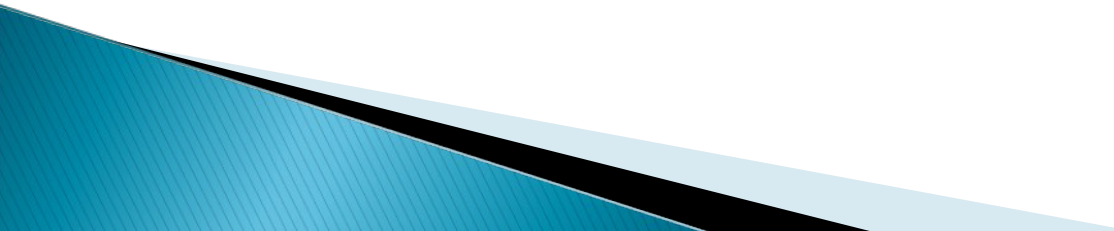


[http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0v%C3%A9dsko#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Sweden.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0v%C3%A9dsko#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Sweden.svg)

# Přírodní poměry

- ▶ Při hranici s Norskem Skandinávské pohoří
  - ▶ Jižní část tvoří nížiny a pahorkatiny modelované ledovcovou činností
  - ▶ Krátké, vodné řeky
  - ▶ Jezera ledovcového původu
- 

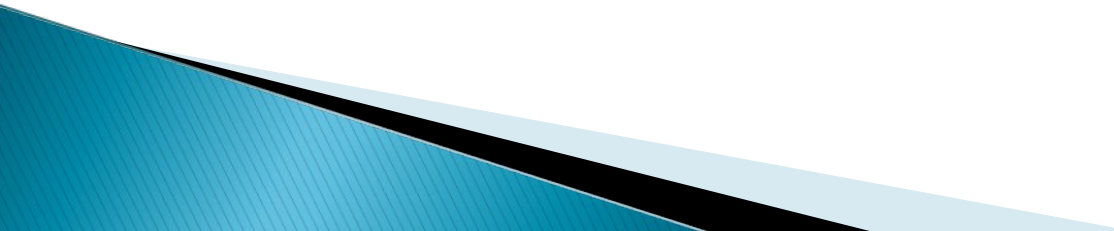
# Obyvatelstvo

- ▶ Na severu a východě země menšiny Finů a Laponců (Saamů)
  - ▶ Nejlidnatější země severní Evropy
  - ▶ Ve městech žije přes 80% obyvatelstva = vysoká míra urbanizace
- 

# Hospodářství

- ▶ **Naleziště vysoce kvalitní železné rudy (Kiruna)** – vyváží se z přístavu Narvik (Nor.)
- ▶ Kvalitní švédská ocel
- ▶ **Automobilky Volvo a Saab**
- ▶ **Ikea**
- ▶ **Největší přístav severní Evropy Göteborg**
- ▶ V Uppsale je nestarší univerzita v severní Evropě (1477)

# Finsko

- ▶ Urči zeměpisné souřadnice hlavního města
  - ▶ Jaká měna se v zemi používá?
  - ▶ Vyhledej nejvyšší vrchol území
  - ▶ Se kterými zeměmi má stát hranici
- 



[http://cs.wikipedia.org/wiki/Finsko#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Finland.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Finsko#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Finland.svg)

# Přírodní poměry

- ▶ Převážně nížiny
- ▶ Povrch modelován severským pevninským ledovcem
- ▶ Do severní části země zasahují výběžky Skandinávského pohoří
- ▶ Jižní část země tvoří **Finská jezerní plošina** (35 000 jezer)



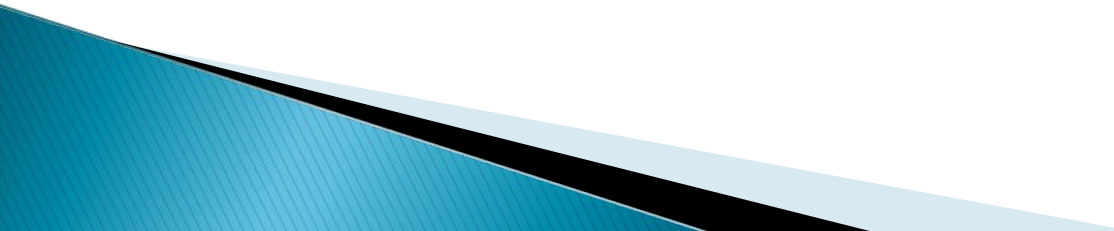
# Obyvatelstvo

- ▶ Menšiny Švédů a Laponců
- ▶ Úřední jazyky finština a švédština
- ▶ Necelých 80% věřících se hlásí k Evangelické luteránské církvi Finska

# Hospodářství

- ▶ Moderní průmysl, intenzivní zemědělství a velké lesní bohatství
- ▶ Důležitou roli hraje dřevozpracující průmysl – výroba papíru a celulózy
- ▶ Elektrotechnický (NOKIA)

# Dánsko

- ▶ Urči zeměpisné souřadnice hlavního města
  - ▶ Jaká měna se v zemi používá?
  - ▶ Vyhledej nejvyšší vrchol území
  - ▶ Se kterými zeměmi má stát hranici
- 

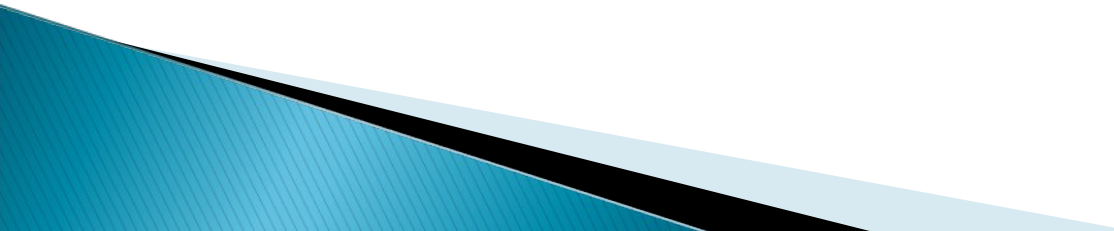


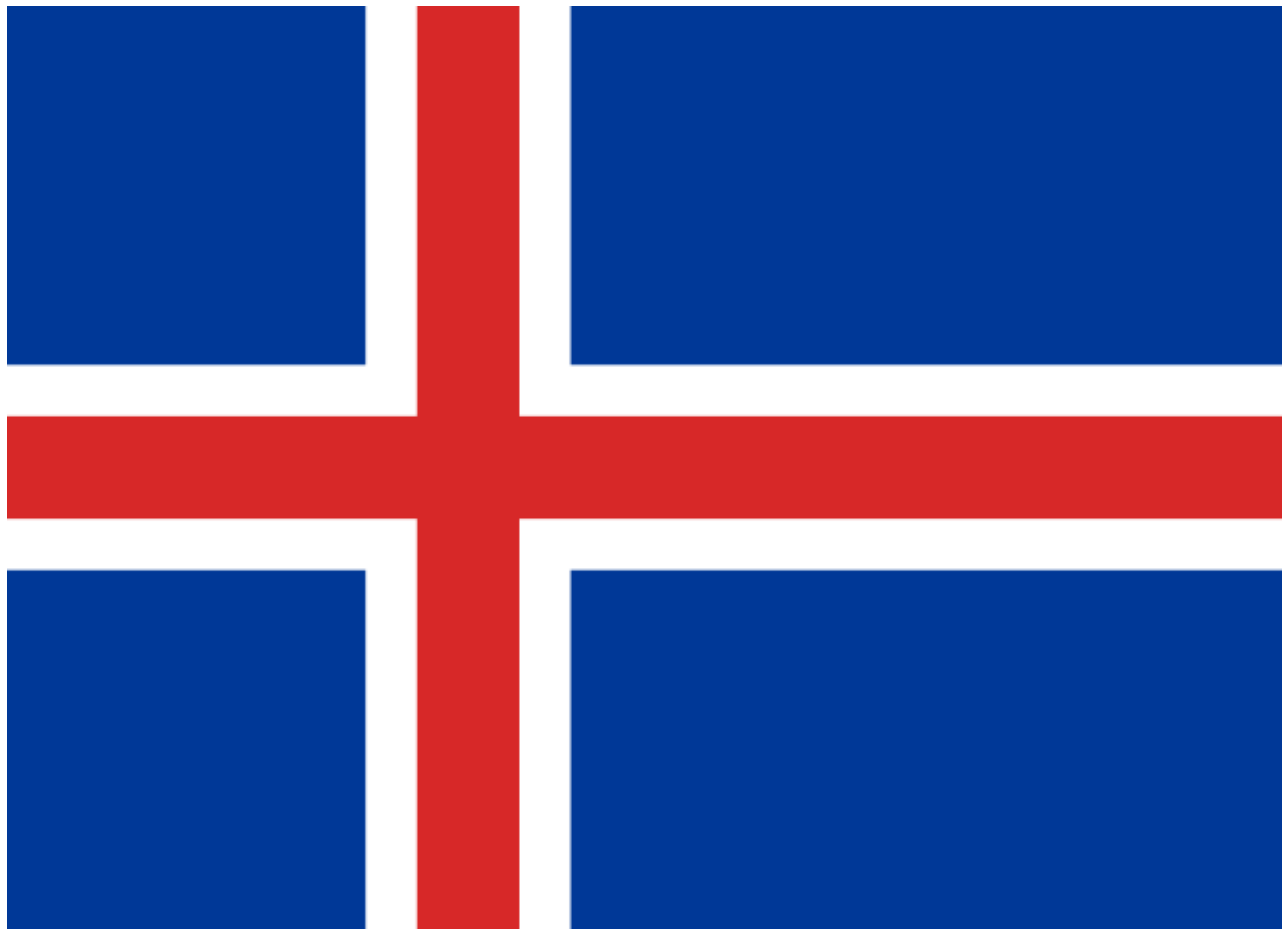
[http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C3%A1nsko#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Denmark.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C3%A1nsko#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Denmark.svg)

# Doplň text

Dánsko je přímořský stát na .....  
poloostrově. Dánsku náleží dvě autonomní  
území ..... a ..... . Státní zřízení je.....  
. Ložiska ropy a zemního plynu se těží v šelfu  
..... moře. 60% rozlohy státu tvoří  
..... .Proto zemědělství hraje důležitou  
roli v hospodářství státu.V Dánsku vznikla  
rodinná firma ..... zabývající se výrobou  
stavebnic. V hlavním městě Kodani najdeme  
sochu Malé mořské víly jako vzpomínku na  
spisovatele ..... .

# Island

- ▶ Urči zeměpisné souřadnice hlavního města
  - ▶ Jaká měna se v zemi používá?
  - ▶ Vyhledej nejvyšší vrchol území
  - ▶ Najdi aspoň tři sopky na území státu
- 



[http://cs.wikipedia.org/wiki/Island#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Iceland.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Island#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Iceland.svg)

# V textu zvýrazni chybná tvrzení a nahrad' je správnými

*Island je království ležící na ostrově v Atlantském oceánu. Povrch je rovinatý a nejvyšší vrchol nepřesahuje 1 000 m n. m. Pro výrobu energie jsou nejdůležitější jaderné elektrárny.*

*Island, jako malý stát, má poměrně vysokou hustotu obyvatelstva. Důležitou roli v hospodářství země hraje rybolov, ale také výroba hliníku.*



# Testík

**Jaké národnosti byl Alfréd Nobel?**

- A. Švédské
- B. Norské
- C. Dánské
- D. Finské

# Komu náleží Faerské ostrovy?

- A. Švédsku
- B. Finsku
- C. Velké Británii
- D. Dánsku

**Ke které jazykové rodině patří Finové a Laponci?**

- A. Ke slovanské
- B. Ke germánské
- C. K ugrofinské
- D. K románské

# Který přírodní činitel modeloval povrch severní Evropy ve čtvrtohorách?

- A. Pevninský ledovec
- B. Vrásnění
- C. Sopečná činnost

# Která z těchto firem pochází ze Švédska?

- A. Lego
- B. Hummel
- C. Ikea
- D. Nokia

# Která ze zemí severní Evropy není monarchie?

- A. Norsko
- B. Dánsko
- C. Finsko
- D. Švédsko

# Která ze zemí severní Evropy není členem EU?

- A. Norsko
- B. Finsko
- C. Švédsko
- D. Dánsko

# Zdroje

- ▶ Pavel Kantorek, Sylvie Mikulcová, Zeměpis II. v kostce, Fragment, 2008, ISBN 978-80-253-0585-0
- ▶ Jeřábek Milan, Anděl Jiří, Peštová Jana, Kastner Jiří, Zeměpis 8 pro ZŠ a VG UČ, Fraus, ISBN 978-80-7238-517-1
- ▶ Školní atlas světa, Kartografie Praha, 2012, ISBN 9788073930745
- ▶ [http://cs.wikipedia.org/wiki/Norsko#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Norway.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Norsko#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Norway.svg)
- ▶ [http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0v%C3%A9dsko#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_S](http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0v%C3%A9dsko#mediaviewer/Soubor:Flag_of_S)
- ▶ [http://cs.wikipedia.org/wiki/Finsko#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Finland.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Finsko#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Finland.svg)
- ▶ [http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C3%A1nsko#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Denmark](http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C3%A1nsko#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Denmark)
- ▶ [http://cs.wikipedia.org/wiki/Island#mediaviewer/Soubor:Flag\\_of\\_Iceland.svg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Island#mediaviewer/Soubor:Flag_of_Iceland.svg)